

Sygn. akt V KK 341/22

POSTANOWIENIE

Dnia 1 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 1 września 2022 r.,

sprawy **A. L. K.**

skazanego za czyny z art. 107 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i innych z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego, od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 22 kwietnia 2022 r., sygn. akt V Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w C.

z dnia 23 marca 2021 r, sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) zwolnić A. L. K. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego;**
- 3) zasądzić od Skarby Państwa na rzecz adw. S. B., Kancelaria Adwokacka w P., kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji w charakterze obrońcy z urzędu A. L. K..**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2021 roku, w sprawie II K [...], Sąd Rejonowy II Wydział Kamy w C. uznał A. K. za winnego tego, że:

1. w dniu 19 grudnia 2019 roku w Ś. gmina S. za pośrednictwem środków masowego kontaktowania bez wymaganej prawem zgody osoby

uprawnionej przetworzył dane osobowe P. S. publikując na portalu społecznościowym [...] film zawierający wizerunek P. S. oraz pierwszą literę imienia oraz nazwisko pokrzywdzonego opatrzone komentarzem, który znieważył go publicznie, to jest o przestępstwo określone w art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019.1781 t. j.) w zb. z art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

2. w dniu 28 grudnia 2019 roku w Ś. gmina S. za pośrednictwem środków masowego kontaktowania bez wymaganej prawem zgody osoby uprawnionej przetworzył dane osobowe P. S. publikując na portalu społecznościowym [...] film zawierający wizerunek P. S. oraz pierwszą literę imienia oraz nazwisko pokrzywdzonego opatrzone komentarzem, który znieważył go publicznie, to jest o przestępstwo określone w art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019.1781 t. j.) w zb. z art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Jednocześnie Sąd uznał, że sprawca działał w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności w ramach ciągu przestępstw określonym w art. 91 § 1 k.k. i na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i 70 § 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności Sąd zawiesił warunkowo na okres dwóch lat próby. Ponadto Sąd na podstawie art. 72 § 1 pkt 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do przeproszenia P. S. poprzez opublikowanie pisemnych przeprosin na koncie użytkownika „A. [...] A. K. portalu społecznościowego [...], zaś na podstawie art. 216 § 4 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz fundacji Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach w W. kwotę 2000 złotych tytułem nawiązki. Ponadto Sąd obciążył oskarżonego kosztami procesu.

Apelację od tego wyroku wniósł oskarżony wskazując, że podjęta wobec niego interwencja zarejestrowana na opublikowanym filmie była bezprawna, zaś użyte przez niego słowa komentarza były zgodne z prawdą. W związku z powyższym jego działanie było działaniem w granicach prawa, w interesie społecznym. Podniósł ponadto, że w jego ocenie publikacja materiałów na jego portalu Facebook stanowi działalność dziennikarską dopuszczalną przez prawo.

Wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2022 roku Sąd Okręgowy w P. V Wydział Kamy Odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok Sądu I Instancji w ten sposób, że w punkcie 3 orzeczenia na podstawie art. 72 § 1 pkt. 2 k.k., w miejsce orzeczonego obowiązku opublikowania przez oskarżonego przeprosin za pomocą środków masowego komunikowania poprzez zamieszczenie pisemnych przeprosin na koncie użytkownika „A.- [...] A. K.” portalu społecznościowego [...], zobowiązał oskarżonego do przesłania pisemnych przeprosin pokrzywdzonego P. S. na adres Sądu Rejonowego w C. II Wydział Kamy w celu zamieszczenia ich na tablicę ogłoszeń Sądu Rejonowego w C. przez okres 3 (trzech) miesięcy. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, zaś oskarżonego obciążył kosztami postępowania odwoławczego.

Kasację od przedmiotowego orzeczenie złożył obrońca oskarżonego. W skardze zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. poprzez nie uwzględnienie z urzędu przez Sąd II instancji bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci orzekania przez osobę podlegającą wyłączeniu jako świadek czynu, o który sprawa się toczy i też bezstronnego ustalenia czy zachodzi przypadek wyzywającego zachowania się pokrzywdzonego (art. 216 § 3 k.k.). W związku z powyższym wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Ponadto wniósł o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia, zwolnienie oskarżonego od kosztów postępowania oraz zasądzenie kosztów obrony z urzędu.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Na wstępie należy zauważyć, że w związku z tym, iż w badanej sprawie orzeczono karę pozbawienia wolności warunkowo zawieszoną, sformułowany w kasacji zarzut jest dopuszczalny tylko w zakresie, w jakim skarżący odnosi się do naruszenia art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. Stanowi o tym wprost przepis art. 523 § 2 w zw. z § 4 pkt 1 k.p.k.

Z kasacji wynika, że skarżący przyjął, iż sędzia Sądu Rejonowego w C. M. D. była świadkiem czynu A. K.. Jako ten czyn podał jednak zarzucane mu wykroczenia

z dnia 19 grudnia 2019 r. Wówczas to skazany sfilmował interwencję policji, której świadkami – jak wynika z postanowienia Sądu Okręgowego w P. w sprawie V Ko [...] (k. 142) – mieli być wszyscy sędziowie Sądu Rejonowego w P. z uwagi na bliskość miejsca interwencji z siedzibą sądu. Tymczasem czyn zarzucany i przypisany skazanemu w badanej sprawie to umieszczenie nagrań w internecie. Dlatego odpowiadając na zarzut kasacji prokurator zwrócił uwagę, że sędzia musiałaby być w domu skazanego w czasie, gdy umieszczał te filmy w internecie, aby być świadkiem czynu będącego przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie. I dopiero wówczas zaistniałyby warunki do jej wyłączenia w oparciu o przepis art.40 § 1 pkt 4 k.p.k, a tym samym i zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej o której mowa w art.439 § 1 pkt 1 in fine k.p.k..

Odnosząc się do powyższych stwierdzeń autora kasacji, podkreślić nadto należy, że z faktu, iż zdarzenie miało miejsce przed budynkiem sądu nie powinny być wyprowadzane wnioski, że każdy sędzia tego sądu jest jego świadkiem. Z doświadczenia życiowego wynika, że część sędziów mogła w tym czasie pracować w domu, część znajdować się na sali rozpraw. Niestety, nadmienione postanowienie Sądu Okręgowego w P. mogło dawać podstawę do przyjęcia, że wszyscy sędziowie byli świadkami interwencji policji przed budynkiem sądu.

Poza tym, przyjęcie, że sędzia była świadkiem interwencji policji nagranej przez skazanego, mogłoby oznaczać, że jest zaangażowana emocjonalnie po jednej ze stron tego zdarzenia. Nawet jeśli sam czyn przypisany skazanemu polega na przetworzeniu danych oraz umieszczeniu materiału z interwencji w internecie i zgodzić należy się z prokuratorem, że sędzia nie była świadkiem tego czynu, to wynikająca z bycia świadkiem sfilmowanego zdarzenia możliwość emocjonalnego zaangażowania, stanowi okoliczność mogącą wywoływać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności. Mogłoby to jednak oznaczać (co najwyżej) wystąpienie okoliczności z art. 41 § 1 k.p.k.i procesową możliwość wystąpienia o wyłączenie sędziego na tej podstawie, a nie zaistnienie okoliczności wymienionej w art. 40 § 1 k.p.k. Tym samym w badanej sprawie nie zachodzi – także w oparciu i o te zaszczości - bezwzględna przyczyna odwoławcza, a tylko taka (jak to już nadmieniono) może być przedmiotem zarzutu w badanej sprawie.

Z drugiej strony, gdyby nawet doszło do badania tych okoliczności, to zwrócić należałoby uwagę, że składając w postępowaniu przed Sądem I instancji wniosek o wyłączenie sędziego, oskarżony nie powołał tej okoliczności, ale - jak wynika z protokołu rozprawy - skarżący stwierdził m.in., że sędzia nie chce zbadać interwencji, której dotyczyło nagranie. Oddalając jego wniosek postanowieniem z dnia 31 grudnia 2020 r. Sąd odniósł się do braku możliwości formułowania zarzutów dotyczących bezstronności sędziego w oparciu o jego decyzje procesowe o oddaleniu wniosków dowodowych. Taka treść złożonego przez oskarżonego wniosku może świadczyć o tym, że w odczuciu oskarżonego bycie świadkiem zdarzenia, którego dotyczyło nagranie nie odbierało sędzi zdolności do obiektywnego rozpoznania sprawy.

Mając na uwadze sytuację osobistą i majątkową skazanego należało- mocą przepisu art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. – zwolnić go od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[as]